

LAWS RELATING TO ONE'S CONDUCT UPON RISING IN THE MORNING

Shulchan Aruch HaRav:

1. Immediately upon awakening, in order to be able to prevail over his evil inclination and rise quickly, a person should consider in whose presence he lies. He should be mindful that the Supreme King of kings, the Holy One, blessed be He, hovers over him, as it is written, "His glory fills the whole earth." (Isaiah 6:3)

2. An important principle of the Torah as well as one of the great virtues of the tzaddikim who walk before God is that "I have set the Lord before me at all times." (Psalms 16:8) For man's demeanor and conduct when he is alone in his house are unlike those he would exhibit in the presence of a great king: likewise, one's manner and conversation within the circle of his own family are not the same as when he is in the presence of a king. How much more exemplary will his conduct be when he considers that the Supreme King of kings, the Holy One, blessed be He, stands over him and observes his actions; as it is written, "Can a man hide in secret places that I shall not see him? says the Lord. Do I not fill the heavens and the earth?" (Jeremiah 23:24) Reflecting upon this, he will be imbued with a feeling of reverence and humility, and always have a sense of shame before God.

Siddur HaRav:

One should accustom himself to recite וַיִּתְחַנֵּן מִדַּחַת (I offer thanks to You...) immediately upon awakening, even before washing the hands. For one will thereby be made aware of God who stands over him, and will rise quickly.

וַיִּתְחַנֵּן מִדַּחַת may be recited even before washing the hands since the text does not contain any of the Divine names which are not to be erased. It is forbidden, however, to mention God's name in a berachah or to utter words of Torah until the hands are washed; but it is permissible to meditate upon matters of Torah.

וַיִּתְחַנֵּן מִדַּחַת I offer thanks to You, living and eternal King, for You have mercifully restored my soul within me; Your faithfulness is great.

MORNING BLESSINGS

Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has sanctified us with His commandments, and commanded us concerning the washing of the hands.

Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has formed man in wisdom, and created within him numerous orifices and cavities. It is revealed and known before the Throne of Your Glory that if but one of them were to be blocked, or one of them were to be opened, it would be impossible to exist even for a short while. Blessed are You Lord, who heals all flesh and performs wonders.

My God, the soul which You have given within me is pure. You have created it. You have formed it. You have breathed it

(א) ביד כשיגשור משנתו כדי שיעיל ללהבטח על יצרו לקום בנחישות וישמע בלבו לפני מי שהוא שוכב וירע שמתוך בלבו המלכות הזקוקה בידו הוא דופק עליו שנאמר מלא כל הארץ כבודו כ"י: (ב) זה כלל נדל בהרהר ובמחשבות הצדיקים והיוללים לפני האלוהים כ"ש, "שייתי ה' לנגדי תמיד" כי אין ישיבה הארה ותנועתו ומקורו הוא לבוד בהיותו כשישיבה והתנועתו ונמקו הוא לפני מתוך נדל הארץ ודבורו והרחבת שני כרצונו הוא עם אנשי ביתו כדבורו בנשום והבליך כל שקל כשישיים הארה אל לבו שיחפץ הדבר מלך מלכו וממלכותו והקדים בידו היא עובר עליו והוא במעשי כמו שכתוב אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאסר ה' ולא את רשעים ואת הארץ אני מלא מיד איני אהיה והתבלות במסד ה' ורשיעו ממנו תמיד:

(בסדר אדמו"ר) ענה להרגיל עצמו לומר תמיד כשיעורו נוסח זה מורה וכו' ועל ידי זה יתברר את ה' בלנג עלי ויקום כורחות:

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ הַיְיָ וְנִקְיָם, שְׂרָתָהּ וְרָחֵם בְּיָיִךְ נְשַׁמְתִּי בְּהַמְלָכָה. רַחֵם אֲמֵנוּ וְתִתֵּן:

לפני שנענוס זה לילי כי עס עמי עמות שאיך נמחוק לילי אומר לומר קודם כעולם ידים כשר שאלו ידים נקרות מלך להקור את מהם כנכרות מן להוליל דברי תורה מפני שומר על עונתו ידיו. ולהבדיל בדברי תורה עומד:

ברכות השחר

בְּרַחֵם אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַלְכֵּנוּ הַיְיָ וְנִקְיָם, אֲשֶׁר יִצַּר אֶת הָאָדָם בְּחָכְמָה וּבְרָא בּוֹ נְקֻמָּים וְנִקְיָם חַלּוּלִים חֲרָלָיִם, וְגָלוּ וְיָדָעוּ לִפְנֵי כְפֹאֵר כְּבוֹדֶךָ, אֲשֶׁם יִשְׁתַּם אֲחֶךָ מִדָּם, אֲוֹ אִם יִשְׁתַּם אֲחֶךָ מִדָּם אֲוֹ אִם יִשְׁתַּם אֲחֶךָ מִדָּם יִשְׁתַּם אֲחֶךָ מִדָּם. בְּרַחֵם אֱלֹהֵינוּ יְיָ רַחֵם אֲחֵךְ וְיִשְׁתַּם אֲחֶךָ מִדָּם, אֲמֵן

בְּרַחֵם אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַלְכֵּנוּ הַיְיָ וְנִקְיָם, אֲשֶׁר יִצַּר אֶת הָאָדָם בְּחָכְמָה וּבְרָא בּוֹ נְקֻמָּים וְנִקְיָם חַלּוּלִים חֲרָלָיִם, וְגָלוּ וְיָדָעוּ לִפְנֵי כְפֹאֵר כְּבוֹדֶךָ, אֲשֶׁם יִשְׁתַּם אֲחֶךָ מִדָּם, אֲוֹ אִם יִשְׁתַּם אֲחֶךָ מִדָּם אֲוֹ אִם יִשְׁתַּם אֲחֶךָ מִדָּם יִשְׁתַּם אֲחֶךָ מִדָּם. בְּרַחֵם אֱלֹהֵינוּ יְיָ רַחֵם אֲחֶךָ וְיִשְׁתַּם אֲחֶךָ מִדָּם, אֲמֵן

1

ב במקום שכתובת השם היא באלף דל"ת קורין הא' בחטף פתח כי כן הוא נקוד במקרא אבל במקום שכתובתו הוא ביו"ד ה' יש קורין הא' בשב"א כנקודת היו"ד מן שם היו"ה ברוך הוא ויש קורין האלף בחטף פתח כנקודת האלף בשם אלף דל"ת: ו כשיזכיר שם אלקים יכוין שהוא תקיף ואמין אשר לו היכולת בעליונים ובתחתונים:

ו דין ברכות אשר יצר ואלהי נשמה ופירושויו וכו' מ' סעיפים:

א אע"פ שמדינא דגמרא א"צ לברך ברכת אשר יצר אלא כשעשה צרכו מ"מ נהגו העולם לברך בכל שחרית תיכף אחר ברכת על נטילת ידים ברכת אשר יצר לפי שבכל יום נעשה האדם בריה חדשה לכן שייך לברך בכל יום ויום אשר יצר את האדם בחכמה והרוצה להסתלק מהספק יזהר לעשות צרכו תיכף ומיד אחר נטילת ידים שחרית וכשיצא מבית הכסא יטול ידיו פעם שנית ויברך אשר יצר ויצא ידי חובתו בברכת אשר יצר זו אף אם היה מחוייב לברך אשר יצר על מה שנעשה בריה חדשה כי ברכה אחת עולה לכאן ולכאן וטוב שלא יברך ברכת על נטילת ידים עד לאחר נטילה שנית שנוטל אחר יציאתו מבית הכסא ובפרט אם צריך לנקבו שאז אסור לו לברך:

ב יש נוהגים כשמשיכמין בבוקר ורוצים לילך תיכף ומיד לבית הכנסת להתפלל ממתנינים לברך על נטילת ידים עד בואם לבית הכנסת ומסדרין ברכות על נטילת ידים עם שאר ברכות השחר מפני שעיקר תקנת נטילת ידים בשחר הוא כדי להתקדש ולטהר ידינו קודם עבודתינו כמו כהן שהיה מקדש ידיו קודם עבודתו וכיון שעיקר העבודה הוא להללו ולשבחו ולהתפלל לפניו לכן קודם התפלה שייך לברך על נטילת ידים שאם אין תפלה אין נטילת ידים:

ג במה דברים אמורים כשהולכין לבית הכנסת תיכף אחר נטילת ידים ומתחילין מיד לסדר סדר הברכות אבל אסור להפסיק בין נטילה לברכה בלימוד או בשום תפלה וכל שכן בדברים אחרים ומי שרוצה להפסיק בינתיים כגון אלו שאומרים תהלים קודם התפלה וכן בימי סליחות ב שאומרים סליחות קודם התפלה יזהר לברך על נטילת ידים בביתו תיכף אחר הנטילה:

ד לפיכך מה שנוהגים בימי הסליחות ובימים נוראים שלאחר שמפסיקין באמירת הסליחות או באמירת תהלים ושאר דברים מתחילין לברך על נטילת ידים ואשר יצר

ד ב"ח. מ"א שם.
ה ראה תשובת מהר"מ מלובלין סי' פג, הובא באל"י וזמא ס"ק א. וראה ד שאל.
ו אור חדש כלל כה נוסחי הברכות הראשונות אות ה, הובא באל"י רבה ס"ק ב. לוח ארש (ח"א) אות ו. מ"א שם.
ז טור. וראה שו"ע שם. ס' המאמרים מלוקט ח"ד ע' ג. לקו"ש חכ"ו ע' 14 הע' 54. קובץ יגד"ת (ג.) ח"ו ע' מה.
ב ברכות ס, ב.
ג אבודרהם. רמ"א סי' ד סעיף א.
ד מ"א שם ס"ב.
ה מ"א שם ס"א. ועי' סידור סדר הנטילה. כדי השלחן סי' ד ס"ב. תהל"ד סי' ד ס"ב.
ו טור ושו"ע סעיף ב.
ז ראה העו"ב תשפו ע' 61.
ח ב"י. מ"א סי' ד ס"ק א.
ט ב"ח. מ"א ס"ק ו.
י רמ"א סעיף ב. דרכי משה. לבוש סעיף ב.
יא עמק הברכה סדר ברכות השחר אות ו, הובא במ"א ס"ק ו.
יב דרכי משה. מ"א ס"ק ו.

שהקב"ה נגלה ונסתר, נגלה מצד מעשיו, ונסתר מצד אלתותו. וגם הנשמה נראית ונעלמת לכן הנפש מברכת בנכה ונסתר, כמו שנא' ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו (שם קד, א) ברכי נפשי את ה' ה' אלהי גדלת מאד וגו' עוטה אור כשלמה וגו'. מגערתך ינוסו. והברכה היא בדבור הפה ומחשבת הלב. הלב נעלם והקול נשמע והאדם מורכב גוף ונשמה, וראוי הי' לו לידבק בקונו ולעמוד נכחו תמיד מצד נשמתו אלא שאינו יכול מצד גופו, לכך ברכותיו נכה ונסתר. וזה הטעם נכון הוא יותר מן הראשון. ואם תאמר מה יועילו להקב"ה ברכותינו. ויש לומר אין ברכותינו אלא כדי לזכות בברכותיו כאמרם ז"ל (ע"י סוטה לח) כל המברך מתברך. וכן כתיב (תהי קלה, ב ג) שאו ידיכם קדש וברכו את ה' יברכך ה' מציון.

והטעם בכל הברכות שנצטוינו לברך את השם על כל המצות לפי שבחר בנו וקדשנו במצותיו וגם על המזון ושאר ההנאות להודות לו על הספקו לו את צרכנו להיות גופותינו בריאים שישארו נפשותינו נחים להתבונן חסדי השם ונודה לשמו. ואוי' על נטילת ידים ולשון נטילה הוא לפי שצריך ליטול מן הכלי והכלי שמו נטלא בלשון תלמוד (חולין קז). וי"מ שהוא לשון הגבהה כדמתרגמינן (יחזקאל לג, יב) ותשאני ויזח ונטלתני רוחא. וכתוב (ישעיה סג, ט) וינטלם וינשאם כל ימי עולם והיינו דאמרין בפ"ק דסוטה (ד, ב) שהנוטל ידיו צריך להגביהם למעלה שלא יבאו המים שחוץ לפרק ויחזרו ויטמאו את הידים. ויש סמך לנטילת ידים מן התורה שנא' (ויקרא טו, יט) וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא שטף במים טמא הוא אפ שטף טהור וארו"ל (שבת סב, ב) כל המזולזל בנטילת ידים סוף בא לידי עניות ופי' לזה על נטילת ידים ר"ת עני. ואח"כ אומר:

ברוך אתה ה' אמ"ה אשר יצר את האדם בחכמה. ברכה זו אין בה דין ברכה הסמוכה לחברתה, שלא לפתוח בה בברוך, שהרי על נטילת ידים אומר כמה פעמים בלא אשר יצר, ואין דין ברכות הסמוכות שלא לפתוח בברוך כי אם הראשונה, אלא כשהם סמוכות לעולם שאין אומר זו בלא זו לעולם. אשר יצר את האדם. על שם (ברא' ב, ז) ויצר ה' אלהים. בחכמה ע"ש (משלי ג, יט) ה' בחכמה יסד ארץ. וזהו שאמר הכתוב (איוב י, י) הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני. כי ברא את האדם מטפה סרוחה ויכוננהו בחכמה, וברא בו נקבים כדי להחיותו; עשה לו העינים להביט ולראות בהם. עשה לו העפעפים לעצים עינו ולישן ושלא להביט ברע, כמו שנאמר (ישעיה לג, טו) ועיצם עיניו מראות ברע. עשה לו נקבי האזנים לשמוע בהם. עשה לו נקבי הנחיריים להריח בהם ולהתנשם בהם ולהוריד בהם העדפת לחות הראש. עשה לו הפה למאכל ודבור. עשה לו שינים ומלתעות לטחון בהם המאכל. עשה לו הלשון ללוש בו המאכל בתוך הפה ולחתך בו הדבור. עשה לו בית הבליעה והושט לבלוע המאכל והמשקה. עשה לו הגרגרת להעלו' ולהוריד רוח נשמת חיים מן הלב מתוך הריאה אל הנחיריים ואל הפה ולהוציא קול הברת הדבור היוצא מתוך סמפוני הראיה הבא מרוח נשמת חיים. עשה לו הלב להיות בית מכון לרוח החיים ולחשוב כל מחשבות. עשה לו הקרב העליון היא האצטומכא לקבל המאכל והמשקה ולהתבשל בתוכו ולכלכל מטעם המאכל

ה' בארכובה א' בירך ג' בקטלית ואחת עשרה צלעות ל' בפסת היד ב' בקנה ב' במפרק
 א' בזרוע ד' בכתף מאה ואחד מזה ומאה ואחד מזה י"ח חוליות בשדרה תשעה בראש
 שמנה בצואר ששה במפתח של לב וחמשה בנקוביו. פי' פסת הרגל כף הרגל. ככף איש
 עולה מים (מ"א, יח) תרגמו כפסת ידא. קרסול הפרק הראשון הסמוך לעקב. קטלית כף
 הירך בוקא דאטמא. מקום חבור הירך והגוף בקנה עצם הסמוך ליד. מפרק מקום כפיפת
 הזרוע מלשון ותשבר מפרקתו (ש"א ד, יח) מפתח של לב, החזה לפי שבנענוע החזה
 מתרפת הריאה מעל הלב ונמצא שהחזה כמו מפתח ללב שפותח לו דרך להכניס לו
 האויר ולהוציא ההבל. בנקוביו כלי הזרע והזכרות. גלוי וידוע לפני כסא כבודך כך הוא
 לשון רז"ל בהרבה מקומות והוא על שם (דניאל ב, כב) גלי עמיקתא ומסתתרא ידע
 מה בחשוכא. ואמר לפני כסא כבודך. ולא אמר לפניך כמו שרגיל לומר בשאר מקומות
 לפי שהוא רומז כי מקום הנפשות הוא לפני כסא כבודו. שאם יסתם אחד מהם או אם
 יפתח אדם מהם. כלומר אם יסתם אבר ממה שדרכו להיות פתוח כגון בית הבלעיה
 ונקבי השתן והרעי או אם יפתח אבר ממה שדרכו להיות סתום כגון הטבור ובני מעיים
 אינו יכול להתקיים אפילו שעה אחת. וה"ר מאיר מרוטנברוק כתב שאין לומר אפילו
 שעה אחת שהרי סותם את פיו הרבה שעות ויכול להיות. בא"י רופא כל בשר על שם
 (דב' לב, לט) מחצתי ואני ארפא. ומפליא לעשות פסוק הוא (שופ' יג, יט). כי כמה נסים
 גדולים עושה עמו הקב"ה בבטן אמו כי כשהאדם יושב יום אחד במקום זר וחשך
 נפשו קצה עליו נמצא שהוא מפליא לעשות לו ברפואתו שלא נתרסק בבית הרחם.
 וי"מ רופא כל בשר על שם הנקבים שברא בו להוציא פסולת מאכלו כי אם יתעפש
 בבטן ימות והוצאתו היא רפואה וזהו רופא כל בשר. ואמר ומפליא לעשות על שם שבורר
 הקב"ה בו טוב המאכל ודוחה הפסולת. אי נמי ומפליא לעשות ע"ש דגרסי' בנדה בפ'
 המפל' (לא, א) דרש ר' חנינא בר פפא מאי דכתיב (איוב ט) עושה גדולות עד אין חקר
 ונפלאות עד אין מספר בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת ב"ה, ב"ו נותן חפציו בחמת צרור'
 ופיה למעלה ספק משתמר ספק אין משתמר ואלו הקב"ה צר את הילד במעי אשה
 פתוחה ופיה למטה ומשתמר. דבר אחר אדם נותן חפציו לכף מאזנים כל זמן שמכביד
 יורד למטה ואלו הקב"ה צר את העובר במעי אשה כל זמן שמכביד עולה למעלה.
 פי' שבשלשה חדשים אחרונים ולד דר במדור העליון כמו שאמרנו למעלה. ואמרין
 בב"ר (א, ג) ר' תנחום פתח (תה' פו, י) כי גדול אתה ועושה נפלאות א"ר תנחומא בשם
 רבי חייה הנוד הזה אם יש בו נקב כחודה של מחט כל רוחו יוצא ממנו והאדם הזה
 עשוי מחילין מחילין נקבים נקבים ואין רוחו יוצא ממנו. מי עושה כן אלא אתה אלהים
 לבדך. והכי איתא בתנחומא (ע"ש א, ה). וכל היום כשעושה צרכיו יש אומרים שלקטנים
 מברך אשר יצר לבד ולגדולים על נטילת ידים ויש אומרים שבין לגדולים בין לקטנים
 מברך על נטילת ידים ואשר יצר שכיון שצריך לברך אשר יצר שהוא דבר של קדושה
 צריך לברך על נטילת ידים. והרא"ש כתב בתשובת שאלה וזה לשונו: אם עשה
 אדם צרכיו בבקר וקנה או קטנים ושפשף ורוצה להתפלל יטול ידיו ויברך, אבל כל
 היום כשעושה צרכיו או הטיל מים אף אם רוצה ללמוד אין לו לברך על נטילת

תלמוד יעקב

ויברך ברכת אשר יצר את האדם בחכמה וכבר
 כתבנו בפתיחת דברינו כי האדם דוגמת
 עליונים והתחתונים ולזה נקרא עולם קטן דוגמת
 העולם הגדול, ועתה נע אונך ושמע מה
 שאי אפשר לך לשמוע בקצת פרטי הענין הגדול
 הזה כפי מה שקבלו חכמי ישראל. דע כי מה
 שאמר הכתוב כי צלם אלהים עשה את האדם
 הוא זה, כי הוא ית' ברא את האדם בכחותיו
 והשפיע בו ג' נפשות לדמיון ג' עולמות זו למעלה מזו
 זו אדוקה בזו וזו בזו וזו משרתת לזו כלו' זו פועלת
 בזו וזו בזו וזו הרוחניות שבו. ודע כי בנין האדם
 בכלל הוא דוגמת האדם הגדול ופירוט אדם כמו
 אדמה לעליון, והוא דרך זה כי הראש בכללו
 רמז לשלשה ראשונות שהם חשבות ראש אחד ושני
 זרועות רמז לזרועות עולם והגוף רמז לגוף האילן
 והברית מכלל הגוף, ולסוד זה אמרו במדרש של
 רבי נחוניא אמת ושלוס חד הוא והשוקים רמז
 ללמודי ה', וכבר ידעת שאין שלמות אלא באחרונה
 והוא מכלל האדם שנאמר ויברך אותם ויקרא את
 שמם אדם, ופרט בנין זה כי בנה לו רמ"ח
 אברים ונתפשטו כחות הגפם בהם דמיון כללי
 התצאיות שהם מדרך אחד רמ"ח והם רי"ו אותיות
 שבע"ב שמות משולשו' ובהכטרפות ל"ב נתיבות פליאו'
 חכמה הרי רמ"ח אברים בל"ב העליון ולדוגמה
 זו רמ"ח בל"ב התהיון. בנה לו עשר אצבעות
 ודיו כנגד הכחות העליונות כי הידים באצבעות
 הם כלי הפעולה לשרת את הנפש כן עשרה מאמרות
 הם כלי חפץ לאדון יחיד וזהו כי אראה שמיך
 מעשה אצבעותיך אף ידי יסדה ארץ וגו' כתובים
 באצבע אלהים. ובנה לו עשר צרבליו הם יסודות
 הגוף וכלי פסיעה שהם דמיון עשר אצבעות שהם
 במדת המלכות וגם הוא כלול מהמרכבות התחתונות
 הקרובים אל הקדש והלקו מהם העצמות והוא
 החקון המעולה שבגוף ולזה נאמר ועצמותיך יחליץ
 והוא מה שיש בו מצד הקדושה, וכבר כתבנו כי
 הוא כלול מהטוב והרע ולזה נתן לו דרך החיים
 ודרך המות כלו' ית' ויצ"ה כנגד טוב ורע שהוא
 כלול מהם ונתן לו הבחירה כנגד הנקודה ואולם
 חלקו מצד הרע הוא הבשר הכלה והאבד, ולזה
 נקרא קץ כל בשר כי אין לו ממשלה כי אם על
 חלקו גם הסרים אל משמעתו והם חיילותיו שהוא
 שר עליהם נותנים חלקם והם הגידים והורידים
 להשקות הגוף, גם הוא כלול מהשמים והארץ
 ואולם חלקו מן השמים כסוי עור לכסות את הכל
 וחלקו משניהם יחד הם הארבע יסודות, זהו כלל
 האדם מלבד שיש בו דברים נעלמים פנימיים ולא
 ראיתי לכתבם פה לרוב עומקם ויתבאר במקום
 אשר הכינותי אם יגזרו מן השמים לחיים || וראה
 כמה עמקו מחשבות ויצרנו לכלול באדם כל העולמו'
 גגלים ונסתרים ועל זה תקנו לנו הנבוכה הזאת
 לאומרה בכל יום להתבונן נפלאות אל ולידע כי
 האדם מסודר ומתוקן באבריו ופרקיו בחכמה

מופלאה וע"ז נאמר ומצרי אחזה אלוה, ואם
 השכיל בה"ח האדם תמצא שרמוז לאדם הנאצל
 מן החכמה העליונה, וברא בו נקבים נקבים
 חלולים חלולים והם הצינורות שבהם הולך השפע
 ממדה למדה ועל ידיהם נותן הנותן ומקבל המקבל
 לקיום הנמצאים בעין דוגמא, יש נקבים בל"ב
 שהם מקבלין המאכל והמשתה, ויש נקבים דוחים
 את המותרות ויש נקבים מקבלים ויש נקבים
 משפיעים הכל בדוגמא עליונה. שאם יסתם א'
 מהם והוא הצינור הבא מעולם הרחמים אל האדם
 הידוע. או אם יסתם אחד מהם והוא הצינור
 הבא ממדת הדין הקשה אלו היה גובר א"ל להתקיים
 ולעמוד אלא יסתלק למקומו ואז הבריות צועקין
 ואינן נענין, וכמו שאמרו במדרש בזמן שישראל
 עושין רצונו של מקום שוכן על ערבות ואינו מתרחק
 מהם שנאמר מבין שני הכרובים וידבר אלי ובשעת
 הכעס מתעלה ויושב בשמי מרום והכל צועקים
 ונוכים ואין קולם נשמע וגו' וריס אום ומתפלשים
 באפר וצועקים ואינן נענין ע"כ. וכל זה בסתימת
 צינור הרחמים או בפתיחת צינור הדין מפני קלקול
 הבריות כי כפי מעשיהם של מטה מעוררים למעלה,
 רופא כל בשר שמעמיד הכל על תיקונו ושולח
 רפואה וחיים לעולם, ומפליא לעשו' ולהאציל אצילות
 נעלם ואין קיום לעולמים בלתי כי זולתו אין
 לעולם להתמיד ישו בו ונאצל ממקום מופלא ומכוסה
 והוא האויר הקדמון :

סוד הציצית

ויתעמף בציצית והא לך סודו על דרך החכמה
 האמיתית, המצוה הזאת בל"ב חוטין
 שבה תרמוז לכלה שבשיר השירים המעוטפת וכלולה
 מל"ב נתיבות פליאות חכמה ועליה הזכיר שם
 וריה שלמותיך כריה לבנון, וידוע שאין השלמה
 דבר זולתה וכמו שדרשו בנ"ר ויאמר אל האיש
 לבוש הבדים כהדין קומנא דלבושיה מניה. ונצטוונו
 בעטיפת העלית בל"ב חוטין משום שנאמר והלכת
 בדרכיו והוא סוד מה שרמזנו למעלה, ומצוה זו
 שקולה ככל המצות לפי שהיא האבן הראשונה
 הכוללת תרי"ג אבנים יקרות ול"ב נתיבות וכל
 נתיב ונתיב מתחלק לשנים טוב ורע זכור ושומר
 מצות עשה ומצות לא תעשה, והנה הם ס"ד וכל
 א' כלול מעשר ספירות הרי תר"ם הוצא מהם ז"ך
 אותיות התורה הנה הם תרי"ג מצות התורה וזהו
 שארז"ל בפ' התכלת וראיתם אותו וזכרתם וגו'
 שקולה מצות ציצית כנגד כל המצות כולם, ובזמן
 התכלת היו שבעה חוטין לבנים כנגד שבעה מאורות
 וחוט אחד תכלת כנגד כלה שהיא תכלית הכל וגוונה
 תכלת והוא כבוע בדם הלזון והוא מצוי בים כנרת
 ע"ש הכנור שהיה תלוי למעלה מראשותיו של דוד
 והיה מנגן תאליו. וכדי שלא יפריד אדם בין
 הציצית והתכלת ולא יקצץ בנטיעות הוצרכו רז"ל
 ולא

כנוכר בהיקבונים תיקון ט"ס. בסוד מל שעה גורם ובסוד שעה עומדת לו.

ועיי' רמב"ם בל' בשב' בסוד מתוק הדין עיי' הירושמי' כי הוביל הם דינים. בשרא סומקא הוא בעצמה כי משם הוא סוד תבשר וע"כ הוא מפליא לעשות (י) רמ"ל כי הוא ממשיך הנתיב העליון הנקרא פליא. עד עולם העשה כדי למתק דיניה. וזהו ומפליא לעשות. וברמות העשיה במלח לעשות.

(יא) רמ"ש גלוי וידוע לפני כבוד, הוא בעולם והאצילות אשר הוא יתור פנימי במאז תכבוד, שהוא הבריא. והמיש לפני כבוד, ומשם גולים וידועים ביונה ונקבים האלו למקום משם עיי' הנקבים והם מן

ש ע פ ר

כ"י גלע"ז, שהוא עד ולא עד בכלל. ההדרים מש"ם כי גודש כי אור שמונים יסוד דאמא ברוח ד"א משלם משם דמטה מתגלה יסוד דאבא כי הוא יסוד דרכות ארץ, והיסוד שבו מסתיים בסיום הו"ה ד"א. כמ"ל רמ"ל בשער פ"ד וז"ל. והודע ד"א רמ"ל כמה פעמים שדעת דונקא, נבדל אחורי ויסוד ד"א, תשער תיקון ונקבא פ"א ופ"ז כי עיקר תיקון הנקבא הוא עיי' יסוד דאבא כי מללה זארתו בה ומקוץ גבורותיה בדעת שלה, וממקום ותוא הוא הגי'ם שתקבצו ויעלו בדרך קו ואמצעי שלה. בסוד ה' בתכניה יסוד ארץ יע"ש. והודע כי יסוד דאבא הוא הנקבא פלא ומענה מבוראים הם דברי ד"א.

(כא) רמ"ש גלוי וידוע לפני כבוד כ"י. הוא עולם האצילות אשר הוא יתור פנימי מכאס הנבדל, שהוא בראת כ"י. קשה מ"ש רמ"ל בשער הזוהרים פ"ג רמ"ל, ואומדן לפני תבדיל, כמ"ש כי יש וילקו לכאף לפני או מלפני כי הבינה נקראת לכאף ה'. שהוא יתור פנימיות מן ה'. אבל המלכות נקראת לפני ה'. שריא לפניו של התי"ת יע"ש.

תהיות ומריאות מקומות
ג' צ"א הנקבים ולי' אור ולי' תהיל' (ש"ס).

לפי שהג' ספירות עליונות הם סוד הבריא, והאדם שהוא חכמה הוא א' מן ה'ג', לזה אמר וברא' בה' כי הוא הווינה הבריא. וזהו לשון נתיבם הווינות. ואמנם עיי' תעלה לעלה. אולם נאחזין, לפי שאין יוצאין או האורות שבעשיה ברא' כי בראתו, כי עיי' דעשיה. הם שבעשיה ברא' היא כ"י בראתו, כי עיי' דעשיה. הם יצירה שבעשיה.

הכרזות

לפי שהג' ספירות עליונות הם סוד הבריא, והאדם שהוא חכמה הוא א' מן ה'ג', לזה אמר וברא' בה' כי הוא הווינה הבריא. וזהו לשון נתיבם הווינות. ואמנם עיי' תעלה לעלה. אולם נאחזין, לפי שאין יוצאין או האורות שבעשיה ברא' כי בראתו, כי עיי' דעשיה. הם יצירה שבעשיה.

ש ע פ ר

פרצופים שלמים, כלם חסונים כאח, יען שלשום גלות ד"א, ובראם כאח. כמ"ש רמ"ל כי בשער מוחין ד"א, רמ"ל, אח"כ כל ג' ביה, שהם חסונים וזה יחידה. כי ג' חסונות כאח, אמנם הם נבנים כסוד יע"ש. והודע כי אין בהי"ו כלי תופס בהי"ו ויהי יחידה כמ"ש רמ"ל כמ"ס. לכן תפק אמר וברא' בה' כי בו באצ"ם צננה שווא הווינה שבעשיה ברא' כ"י, אפשר שילמו לרמ"ל בשלתי פס"ז משער א"א רמ"ל, כי יאמא נפקת בין דורעי דאבא יע"ש. ועיי' שער ומקפידן פ"א כי משם מתבאר כי עיי' אבא אחרונה ומקנת פצוה יאמא ומשער מדוס"ן פ"י רמ"ל, ואז הנקבות יאמא ומלכות, מקבלין מוחין, אלא וידע בעליהם זו פ"ג, וזו א"ב"א. ונבנית גופם יע"ש לפני ה'. רמ"ל: על יד.

ש ע פ ר

פרצופים שלמים, כלם חסונים כאח, יען שלשום גלות ד"א, ובראם כאח. כמ"ש רמ"ל כי בשער מוחין ד"א, רמ"ל, אח"כ כל ג' ביה, שהם חסונים וזה יחידה. כי ג' חסונות כאח, אמנם הם נבנים כסוד יע"ש. והודע כי אין בהי"ו כלי תופס בהי"ו ויהי יחידה כמ"ש רמ"ל כמ"ס. לכן תפק אמר וברא' בה' כי בו באצ"ם צננה שווא הווינה שבעשיה ברא' כ"י, אפשר שילמו לרמ"ל בשלתי פס"ז משער א"א רמ"ל, כי יאמא נפקת בין דורעי דאבא יע"ש. ועיי' שער ומקפידן פ"א כי משם מתבאר כי עיי' אבא אחרונה ומקנת פצוה יאמא ומשער מדוס"ן פ"י רמ"ל, ואז הנקבות יאמא ומלכות, מקבלין מוחין, אלא וידע בעליהם זו פ"ג, וזו א"ב"א. ונבנית גופם יע"ש לפני ה'. רמ"ל: על יד.

ש ע פ ר

פרצופים שלמים, כלם חסונים כאח, יען שלשום גלות ד"א, ובראם כאח. כמ"ש רמ"ל כי בשער מוחין ד"א, רמ"ל, אח"כ כל ג' ביה, שהם חסונים וזה יחידה. כי ג' חסונות כאח, אמנם הם נבנים כסוד יע"ש. והודע כי אין בהי"ו כלי תופס בהי"ו ויהי יחידה כמ"ש רמ"ל כמ"ס. לכן תפק אמר וברא' בה' כי בו באצ"ם צננה שווא הווינה שבעשיה ברא' כ"י, אפשר שילמו לרמ"ל בשלתי פס"ז משער א"א רמ"ל, כי יאמא נפקת בין דורעי דאבא יע"ש. ועיי' שער ומקפידן פ"א כי משם מתבאר כי עיי' אבא אחרונה ומקנת פצוה יאמא ומשער מדוס"ן פ"י רמ"ל, ואז הנקבות יאמא ומלכות, מקבלין מוחין, אלא וידע בעליהם זו פ"ג, וזו א"ב"א. ונבנית גופם יע"ש לפני ה'. רמ"ל: על יד.

תהיות ומריאות מקומות
ג' צ"א הנקבים ולי' אור ולי' תהיל' (ש"ס).

תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...

תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...

תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...

תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...

תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...

תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...

תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...

תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...
תנא: אמר רבי יוחנן: שני תובעין בארבעה ימים...

9

Handwritten notes and a box containing the word 'אין' (in) and other scribbles.